

M.A. (SANSKRIT) Semester - 2 (CBCS) Examination**March/April – 2025 (As Per Syllabus Year-2018)****VEDANGA : NIRUKTA ADHYAYA 1 2 AND SELECTED METRES(CORE)****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સહિત સમજાવો. (૧) તદ યાનિ એતાનિ ચત્વારિ પદજાતાનિ । (૨) તદ યત્ર ઉભે ભાવપ્રધાને ભવતઃ । (૩) ગૌઃ ઇતિ પૃથિત્વા નામધેયમ્ (નિધણ્ડુ: ૧/૧૧) (૪) હિરણ્યનામાન્યુત્તરાનિ પત્તદશ નિધણ્ડુ: ૧/૨)	(૧૪)
પ્રશ્ન-૨ (અ)	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શબ્દોનું યાસ્કાચાર્યનુસાર નિર્વચન આપો. (૧) ભૂમિઃ । (૨) આદિત્યઃ । (૩) વર્તતે । (૪) દણ્ડઃ ।	(૦૭)
પ્રશ્ન-૨ (બ)	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે છંદોના લક્ષણ, બંધારણ, સંસ્કૃતમાં ઉદાહરણ આપી સમજાવો. (૧) તનુમધ્યા । (૨) વિદ્યન્માલા । (૩) તોટકમ્ । (૪) વસન્તતિલકા ।	(૦૭)
પ્રશ્ન-૩	યાસ્કાચાર્યનાં નિર્વચનનાં સિદ્ધાંતો સદ્રષ્ટાંત સમજાવો. અથવા	(૧૪)
પ્રશ્ન-૩	વેદાંગોનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી 'ષડ્વેદાઙ્ગઃ' વિષે પરિચય આપો.	
પ્રશ્ન-૪	છંદશાસ્ત્રનાં ઉદગમ અને વિકાસની રુપરેખા આપો. અથવા	(૧૪)
પ્રશ્ન-૪	અનુષ્ટુપછંદ અને ઉપજાતિછંદ પર સવિસ્તર નોંધ લખો.	
પ્રશ્ન-૫	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો. (૧) ગણ અને યતિ. (૨) નિઘંટુ અને નિરુક્તનો પરસ્પર સંબંધ. (૩) ચત્વારિપદજાતાનિ । (૪) ષડ્ભાવનવકાશઃ ।	(૧૪)
